

SIKKERHETSDATABLAD

PUR

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	25.01.2007
Revisjonsdato	05.10.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	PUR
Synonymer	PUR7
Artikkelnr.	T670001

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Tetningsmiddel
Kjemikaliets kan brukes av forbrukere	Ja

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	Relekta AS
Besøksadresse	Østerdalsgaten 1J
Postadresse	Postboks 6169 Etterstad
Postnr.	0602
Poststed	Oslo
Land	Norge
Telefon	22 66 04 00
Telefaks	22 66 04 01
E-post	relekta@relekta.no
Hjemmeside	www.relekta.no
Org. nr.	NO 831 881 372

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aerosol 1; H222
	Aerosol 1; H229
	Carc. 2; H351
	Acute tox. 4; H332
	STOT RE2; H373
	Eye Irrit. 2; H319
	STOT SE3; H335
	Skin Irrit. 2; H315
	Resp. Sens. 1; H334
Skin Sens. 1; H317	
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Aerosolbeholder med ekstremt brannfarlig innhold. Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. Mulig fare for kreft. Farlig ved innånding. Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. Kan gi allergi ved innånding og hudkontakt. Irriterer øynene, luftveiene og huden.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe $\geq 30 < 50 \%$
Varselord	Fare
Faresetninger	H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H315 Irriterer huden. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H332 Farlig ved innånding. H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering ved innånding.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde. P251 Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk. P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp. P405 Oppbevares innelåst. P410+P412 Beskytt mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C / 122°F. P501 Innhold / beholder leveres til godkjent avfallsmottak
Supplerende faresetninger på etikett	– Personer som allerede er sensibilisert for diisocyanater kan utvikle allergiske reaksjoner ved bruk av dette kjemikali. – Personer som lider av astma, eksem eller hudproblemer bør unngå kontakt, inkludert

	hudkontakt, med dette kjemikaliet. – Dette kjemikaliet bør ikke brukes under forhold med dårlig ventilasjon med mindre en beskyttende maske med et passende gassfilter (dvs. type A1 i henhold til standarden EN 14387) blir brukt.
Følbar merking	Ja

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Kjemikaliet inneholder ingen PBT- eller vPvB-stoffer.
Generell farebeskrivelse	Aerosolbokser kan eksplodere i tilfelle brann.
Fysiokjemiske effekter	Damp kan danne eksplosive blandinger med luft. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet.
Helseeffekt	Innånding av isocyanatdamper kan forårsake kortpustethet, ubehag i brystet og redusert lungefunksjon.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	CAS-nr.: 9016-87-9	Skin Sens. 1;H317 Resp. Sens. 1;H334 Skin Irrit. 2;H315 STOT SE3;H335 Eye Irrit. 2;H319 STOT RE2;H373 Acute tox. 4;H332 Carc. 2;H351	≥ 30 < 50 %
Reaksjonsmasse av tris(2-kloropropyl)fosfat, tris(2-kloro-1-metyletyl)fosfat, fosforsyre, bis(2-kloro-1-metyletyl) 2 kloropropylester og fosforsyre, 2-kloro-1-metyletyl bis (2-kloropropyl)ester	EC-nr.: 911-815-4 REACH reg. nr.: 01-2119486772-26	Acute tox. 4; H302	≥ 10 < 20 %
Castorolje	CAS-nr.: 8001-79-4 EC-nr.: 232-293-8	Eye Irrit. 2; H319	≥ 1 < 5 %
Drivgassblanding av:			
Dimetyleter	CAS-nr.: 115-10-6 EC-nr.: 204-065-8 REACH reg. nr.: 01-2119472128-37	Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	≥ 5 < 10 %
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5 EC-nr.: 200-857-2 REACH reg. nr.: 01-2119485395-27	Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	≥ 5 < 10 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 REACH reg. nr.: 01-2119486944-21	Flam gas 1; H220 Press. Gas; H280	≥ 1 < 5 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Ved bevisstløshet, løs stramtsittende klær. Ved åndedrettsstans eller hjertestans, gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Herdet skum er vanskelig å fjerne fra huden. Skrap vekk med en pimpstein, neglefil eller sandpapir. Vask huden grundig med såpe og vann. Ikke bruk løsemidler for å rengjøre huden. Hvis skummet er uherdet: Tørk det tilsølte området med en klut. Fjern med aceton eller PU rensemiddel. Vask huden grundig med såpe og vann. Smør deretter huden med en fet krem. Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 15 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
Svelging	Lite sannsynlig på grunn av kjemikaliets tilstandsform. Ved svelging av kjemikaliets i væskeform: Gi et par spiseskjeer fløte, olje eller fløte-is, hvis offeret er ved bevissthet. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Isocyanater har relativt høy lukterskel og lukten merkes først ved relativt høye konsentrasjoner. Skadelige mengder kan derfor innåndes uten forvarsel.
Akutte symptomer og virkninger	Farlig ved innånding. Kjemikaliets kan irritere luftveiene og kan forårsake nysing, hoste, rennende nese, hodepine, heshet, kløe og svie i nese og svelg. Innånding av isocyanatdamper kan forårsake kortpustethet, ubehag i brystet og redusert lungefunksjon. Kan forårsake en allergisk åndedrettsreaksjon. Symptomer på overfølsomhet som astma, rhinitt (høysnue) eller alveolitt kan forekomme. Kjemikaliets irritere huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Kan gi allergi ved hudkontakt. Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe. Irriterer øynene og kan forårsake rødhet og svie.
Forsinkede symptomer og virkninger	Risiko for lungeødem, pustevansker og lungebetennelse.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, alkoholresistent skum.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig aerosol. Damper kan danne eksplosive blandinger med luft. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antennelseskilder. Aerosolbokser kan eksplodere ved brann.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan utvikle meget giftige eller etsende damper ved oppvarming. Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Fosforforbindelser (PO _x). Nitrogenoksider (NO _x). Hydrogenklorid (HCl). Hydrogencyanid (HCN).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Bruk vann for å avkjøle utsatte beholdere fra beskyttet posisjon. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Holdes vekk fra antenneskilder – Røyking forbudt.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av damper og aerosoler og kontakt med hud og øyne. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	La sølt kjemikalie stivne. Spill samles opp mekanisk. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se avsnitt 13).
Annen informasjon	Fare for eksplosiv damp-/luftblanding over bakken.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå direkte kontakt. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Må ikke brukes i lukkede rom uten tilstrekkelig ventilasjon og/eller bruk av åndedrettsvern. Unngå innånding av damper og sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Personer som lett får allergiske reaksjoner, har astma eller luftveissykdommer, bør ikke håndtere kjemikaliet. Personer med respirasjonsproblemer på grunn av isocyanater må ikke bli eksponert for damper fra kjemikaliet. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
------------	--

Beskyttelsestiltak

Tiltak for å hindre brann	Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antenneskilder – Røyking forbudt. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Sprøyt ikke på åpen flamme eller noe annet glødende materiale.
Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og kjølig på et godt ventilert sted. Oppbevares utilgjengelig for barn.
Spesielle egenskaper og farer	Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
Forhold som skal unngås	Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Ventilasjon på gulvnivå.
Egnet emballasje	Lagres i originalbeholder.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Sterke syrer. Sterke baser. Aminer. Alkoholer. Vann/fuktighet. Oksidasjonsmidler. Brennbare materialer.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe	CAS-nr.: 9016-87-9	8 t. normverdi: 0,005 ppm 8 t. normverdi: 0,05 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: A,4	
Diisocyanater		8 t. normverdi: 0,005 ppm A Grense kortidsverdi Verdi: 0,01 ppm	
Reaksjonsmasse av tris(2-kloropropyl)fosfat, tris(2-kloro-1-metyletyl)fosfat, fosforsyre, bis(2-kloro-1-metyletyl) 2 kloropropylester og fosforsyre, 2-kloro-1-metyletyl bis (2-kloropropyl)ester	EC-nr.: 911-815-4 REACH reg. nr.: 01-2119486772-26		
Dimetyleter	CAS-nr.: 115-10-6 EC-nr.: 204-065-8 REACH reg. nr.: 01-2119472128-37	8 t. normverdi: 200 ppm 8 t. normverdi: 384 mg/m ³	
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 REACH reg. nr.: 01-2119486944-21	8 t. normverdi: 500 ppm 8 t. normverdi: 900 mg/m ³	
Komponent	Reaksjonsmasse av tris(2-kloropropyl)fosfat, tris(2-kloro-1-metyletyl)fosfat, fosforsyre, bis(2-kloro-1-metyletyl) 2 kloropropylester og fosforsyre, 2-kloro-1-metyletyl bis (2-kloropropyl)ester		
DNEL	Gruppe: Arbeidstaker Eksponeeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Dermal – Systemisk effekt Verdi: 8 mg/kg bw/d Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Oral – Systemisk effekt Verdi: 0,52 mg/kg bw/d Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt Verdi: 1,46 mg/m ³ Gruppe: Konsument Eksponeeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt Verdi: 1,04 mg/kg bw/d		

	<p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Dermal – Systemisk effekt Verdi: 4 mg/kg bw/d</p> <p>Gruppe: Konsument Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Systemisk effekt Verdi: 11,2 mg/m³</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Innånding – Systemisk effekt Verdi: 5,82 mg/m³</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Kortsiktig (akutt) – Innånding – Systemisk effekt Verdi: 22,4 mg/m³</p> <p>Gruppe: Arbeidstaker Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) – Dermal – Systemisk effekt Verdi: 2,08 mg/kg bw/d</p>
PNEC	<p>Eksponeringsvei: Sediment i saltvann Verdi: 1,34 mg/kg</p> <p>Eksponeringsvei: Renseanlegg STP Verdi: 7,84 mg/l</p> <p>Eksponeringsvei: Vann Verdi: 0,51 mg/l Kommentar: Intermittent releases</p> <p>Eksponeringsvei: Matvarer Verdi: 11,6 mg/kg</p> <p>Eksponeringsvei: Ferskvann Verdi: 0,64 mg/l</p> <p>Eksponeringsvei: Saltvann Verdi: 0,064 mg/l</p> <p>Eksponeringsvei: Jord Verdi: 1,7 mg/kg</p> <p>Eksponeringsvei: Sediment i ferskvann Verdi: 13,4 mg/kg</p>
Annen informasjon om grenseverdier	<p>Forklaring av anmerkningene: A = Allergifremkallende stoffer. Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-06-21-760).</p>

8.2. Eksponeringskontroll

Anbefalte overvåkningstiltak	Det refereres til NS-EN 689 for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	<p>Personer med astma, bronkitt eller hudallergi bør ikke arbeide med diisocyanater. Arbeidstakere bør undersøkes av lege før arbeid med diisocyanater.</p> <p>Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides.</p> <p>Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av</p>

	<p>slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.</p> <p>Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak.</p> <p>Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.</p>
--	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	<p>Dette kjemikaliet bør ikke brukes under forhold med dårlig ventilasjon med mindre en beskyttende maske med et passende gassfilter (dvs. type A1 i henhold til standarden EN 14387) blir brukt.</p> <p>Friskluftsmaske skal benyttes ved sprøyting med isocyanatholdige produkter.</p>
Referanser til relevante standarder	<p>NS-EN 143 (Åndedrettsvern – Partikkelfiltre – Krav, prøving, merking).</p> <p>NS-EN 14387 (Åndedrettsvern – Gassfiltre og kombinerte filtre – Krav, prøving, merking).</p>

Håndvern

Håndvern	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.
Egnede hansker	Flerlagsmateriale (f.eks. 4H, Saranex). Nitrilgummi. Butylgummi.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).
Gjennomtrengningstid	Verdi: Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Tykkelsen av hanskemateriale	Verdi: Nitrilgummi: ≥ 0,4mm, Butylgummi: ≥ 0,7mm
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt. Drakt med hette som gir full beskyttelse for hode, ansikt og nakke.
----------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Nøddusj og mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen.
-------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Aerosol
Farge	Ikke angitt av produsenten.
Lukt	Karakteristisk
Luktgrense	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
pH	Status: I handelsvare Kommentarer: Ikke relevant.

	Status: I løøsning Kommentarer: Ikke relevant.
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ekstremt brannfarlig aerosol.
Ekspløsjongrense	Verdi: 3,0 – 18,6 vol %
Damptrykk	Verdi: 5600 hPa Kommentarer: Gjelder for kjemikalietts trykk i aerosolboksen. Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Relativ tetthet	Verdi: 1,0 Kommentarer: Absolutt tetthet: 1030 kg/m ³ (20°C) Temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Reagerer med vann.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant for en blanding.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Viskositet	Kommentarer: Ikke angitt av produsenten.
Ekspløsvive egenskaper	Ikke ekspløsvive.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Løsemiddelinnhold	Verdi: 16 % (VOC)
-------------------	-------------------

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Kan antennes av varme, gnister eller flammer. Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5) og ved ulempelege forhold (avsnitt 10.4). Dampet kan danne ekspløsvive blandinger med luft.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Reagerer eksotermt med: Vann/fuktighet. Sterke syrer. Sterke baser. Sterke oksidasjonsmidler. Aminer. Alkoholer. Brannfarlig/brennbart stoff.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spalttingsprodukter	Ved brann eller høy temperatur dannes: Tett røyk, karbonmonoksid og karbondioksid. Nitrøse gasser (NOx). Isocyanater. Hydrogenklorid (HCl). Hydrogencyanid (HCN). Fosforforbindelser (POx).
-----------------------------	---

Annen informasjon

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data	Det er angitt flere testresultater av produsenten. Resultatene er negative med unntak av for de tester som underbygger den allerede angitte klassifiseringen av stoffene (se avsnitt 3).
---------------------------	--

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent Akutt giftighet	Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsveier: Oral Verdi: > 10000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsveier: Dermal Verdi: > 5000 mg/kg Forsøksdyreart: Kanin Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LC50 Eksponeringsveier: Innånding. Varighet: 4h Verdi: 10-20 mg/l
Komponent Akutt giftighet	Reaksjonsmasse av tris(2-kloropropyl)fosfat, tris(2-kloro-1-metyletyl)fosfat, fosforsyre, bis(2-kloro-1-metyletyl) 2 kloropropylester og fosforsyre, 2-kloro-1-metyletyl bis (2-kloropropyl)ester Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsveier: Oral Verdi: 500-2000 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte Test referanse: EU Method B.1 tris

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Ved bruk representerer innånding den største faren.
----------	---

Akutt toksisitet, estimat for blanding

Vurdering av akutt toksisitet klassifisering	Farlig ved innånding.
--	-----------------------

Potensielle akutte effekter

Innånding	Kjemikaliet kan irritere luftveiene og kan forårsake nysing, hoste, rennende nese, hodepine, heshet, kløe og svie i nese og svelg. Innånding av isocyanatdamper kan forårsake kortpustethet, ubehag i brystet og redusert lungefunksjon. Kan gi allergi ved innånding. Kan forårsake astmatiske pusteproblemer. Isocyanater har relativt høy lukterskel og lukten merkes først ved relativt høye konsentrasjoner. Skadelige mengder kan derfor innåndes uten forvarsel.
Hudkontakt	Irriterer huden. Allergiske hudreaksjoner: symptomer kan være rødhet, hevelse, blemmer og kløe.
Øyekontakt	Irriterer øynene og kan fremkalle rødhet, tåreflod og svie.
Svelging	Lite sannsynlig på grunn av kjemikaliet tilstandsform. Inntak kan imidlertid forårsake irritasjon og ubehag.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden.
Aspirasjonsfare	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Gir alvorlig øyeirritasjon.

Forsinket / repeterende

Innånding	Risiko for lungeødem, pustevansker og lungebetennelse.
Hudkontakt	Kan gi eksem-lignende hudproblemer (dermatitt).
Allergi	Kan gi allergi ved hudkontakt. Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding.
STOT – enkelteksponering	Kan forårsake irritasjon i luftveiene.
STOT – gjentatt eksponering	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering ved innånding.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftframkallende egenskap	Mulig fare for kreft.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
---------------	---

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent Akutt akvatisk fisk	Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe Verdi: > 1000 mg/l Testvarighet: 96 h Art: pisces Metode: LC50
Komponent Akutt akvatisk fisk	Difenylmetandiisocyanat, isomere og homologe Verdi: > 1000 mg/l Testvarighet: 96h

	Metode: LC50
Effekt på kloakkrensing	EC50 (activated sludge): > 100 mg/l (OECD 209)
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 60 % Metode: OECD 302C: Modified MITI Test (II)
Komponent	Reaksjonsmasse av tris(2-kloropropyl)fosfat, tris(2-kloro-1-metyletyl)fosfat, fosforsyre, bis(2-kloro-1-metyletyl) 2 kloropropylester og fosforsyre, 2-kloro-1-metyletyl bis (2-kloropropyl)ester
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 56,2 mg/l Testvarighet: 96h Art: Brachydanio rerio Metode: LC50
Akutt akvatisk alge	Verdi: 82 mg/l Testvarighet: 72h Art: Pseudokirchneriella subcapitata Metode: ErC50 Test referanse: OECD 201
Akutt akvatisk Daphnia	Verdi: 32 mg/l Testvarighet: 21d Art: Daphnia magna Metode: NOEC Test referanse: OECD 202
Effekt på kloakkrensing	EC50 (Activated sludge, 3h): 784 mg/l (ISO 8192)
Kjent eller forventet spredning til miljøet	Mackay level I: Luft: 0,01%, Bioata: 0%, Sediment: 3,55%, Jord: 3,52%, Vann: 92,89%
Mobilitet	Log Koc: 2,76 (EU Method C.19)
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 14 % Metode: OECD 301E: Modified OECD Screening Test Testperiode: 28d

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet Inneholder komponenter som ikke er bionedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Kjemikaliet forventes ikke å bioakkumulere.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Reagerer med vann.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat Kjemikaliet inneholder ingen PBT-stoffer.

vPvB vurderingsresultat Kjemikaliet inneholder ingen vPvB-stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Kjemikaliet inneholder ingen stoffer som er kjent for å bidra til drivhuseffekten.

Ozonedbrytende potensiale Kommentarer: Kjemikaliet inneholder ingen stoffer som er klassifisert som farlig for ozonlaget.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikali	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Avfallskode EAL	EAL: 08 04 09 avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer EAL: 08 05 01 avfall av isocyanater EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
NORSAS	7055 Spraybokser

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1950
IMDG	1950
ICAO / IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR / RID / ADN	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO / IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	2.1
IMDG	2.1
ICAO / IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-D, S-U
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

ADR / RID - Annen informasjon

ADR Annen informasjon	SP 190, 327, 344, 625
Begrenset kvantum	1L

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap. FOR 1996-03-01 nr. 229, med senere endringer: Forskrift om aerosolbeholdere.
Kommentarer	Kjemikaliet inneholder komponenter som er underlagt begrensninger etter vedlegg XVII nr. 3, 40 og 56 (CAS 9016-87-9) til REACH-forskriften.
Deklarasjonsnr.	87187

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

R-setninger	
Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering H334 Kan gi allergi- eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding. H315 Irriterer huden. H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H302 Farlig ved svelging. H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon. H351 Mistenkes for å kunne forårsake kreft H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H332 Farlig ved innånding. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H220 Ekstremt brannfarlig gass.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Aerosol 1; H222; Skin Irrit. 2; H315; Skin Sens. 1; H317; Eye Irrit. 2; H319; Acute Tox. 4; H332; Resp. Sens. 1; H334; STOT SE 3; H335; Carc. 2; H351; STOT RE 2; H373; Aerosol 1; H229;
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 15.12.2015
Brukte forkortelser og akronymer	EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level) PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration) VOC: Flyktige organiske forbindelser (Volatile Organic Compounds)

	<p>LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon</p> <p>LC50: Konsentrasjonen av et stoff som dreper 50% av en populasjon på et gitt tidspunkt</p> <p>EC50: Den effektive konsentrasjonen av et stoff som fører til 50 % av maksimal respons</p> <p>ErC50: ErC50 betyr EC50 angitt som reduksjon i vekstrate (ErC50 = EC50(vekstrate))</p> <p>NOEC: Nulleffektkonsentrasjon (no observed effect concentration)</p> <p>BCF: Bio Concentration Factor (biokonsentrasjonsfaktor)</p> <p>OECD: Organisation for Economic Cooperation and Development.</p> <p>ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p>
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Avsnitt som er endret fra forrige versjon: 2,3,4,8,11,15
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt v/ Irene S, Sortland